

Uchwała Nr 50/553/15/V
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 29 września 2015 roku

w sprawie wytycznych do projektu budżetu
Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2016 rok i projektu wieloletniej
prognozy finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Na podstawie § 1 ust. 1 załącznika Nr 1 do uchwały Nr XLI/795/10 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się wytyczne do sporządzenia projektu budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na 2016 rok oraz określa się założenia do przygotowania projektu wieloletniej prognozy finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego, stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Gustaw Marek Brzezin

Załącznik
do Uchwały Nr 50/553/15/V
Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 29 września 2015 r.

**Wytyczne do sporządzenia projektu budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
na 2016 rok oraz założenia do przygotowania projektu wieloletniej prognozy finansowej
Województwa Warmińsko-Mazurskiego**

Dział I

Ogólne założenia

Rozdział I

Projekt budżetu

1. Jako podstawę do opracowania wytycznych przyjmuje się zapisy ustawy o finansach publicznych i ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
2. Podstawę do planowania projektu budżetu będą stanowić zweryfikowane dane budżetowe, wynikające z planu dochodów i wydatków, według stanu na dzień 30 września 2015 r.
3. Projekt budżetu będzie przygotowany zgodnie z podstawowymi kryteriami ustawowymi, których spełnienie świadczy o poprawności sporządzenia projektu budżetu, tj.
  - 1) wykazanie nadwyżki operacyjnej, co oznacza iż na wydatki bieżące nie można wydatkować więcej środków niż te, które stanowią dochody bieżące,
  - 2) dostosowanie poziomu wydatków do wskaźników wieloletniej prognozy finansowej.
4. Do sporządzenia projektu budżetu przyjmuje się następujące wytyczne:
  - 1) dochody własne będą oszacowane w oparciu o:
    - CIT - przewidywane wykonanie w roku 2015,
    - PIT oraz subwencje - zawiadomienie Ministra Finansów przekazane do dnia 15 października 2015 roku,
    - dochody z gospodarowania majątkiem - informacje własne,
    - wpływy z różnych dochodów, według danych jednostek,
    - pozostałe dochody, w tym m.in. oszacowane z tytułu opłat za koordynację rozkładów jazdy, za zezwolenia na wykonywanie krajowego przewozu osób, za zezwolenia na obrót wyrobami alkoholowymi, za zajęcie pasa drogowego, z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, z udostępnienia zasobu geodezyjnego i kartograficznego, odsetek od lokat bankowych oraz za wyłączenie z produkcji gruntów rolnych - informacje własne,

- 2) dochody własne z tytułu:
  - a) wpłat za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu przeznacza się w pełni na realizację zadań, o których mowa w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
  - b) opłat za udostępnianie dokumentów i materiałów zasobu geodezyjnego przeznacza się na zadania wskazane w ustawie prawo geodezyjne i kartograficzne,
  - c) wyłączenia gruntów rolnych z produkcji przeznacza się na cele wskazane w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- 3) środki na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich w oparciu o umowy zawarte i przewidziane do podpisania w roku 2016,
- 4) dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne w oparciu o zawiadomienie Wojewody, z terminem ustawowym przekazania do dnia 25 października 2015 roku,
- 5) dochody wynikające z obowiązujących porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- 6) dochody z tytułu obsługi zadań zleconych,
- 7) planowane w budżecie wydatki będą odpowiadały dochodom i wielkości kredytu pokrywającego deficyt,
- 8) **wydatki winny być projektowane w sposób celowy i oszczędny,**
- 9) z uwagi na sytuację, w której Samorząd Województwa osiąga graniczną wartość poziomu zadłużenia, co stwarza realne zagrożenie nie spełnienia Indywidualnego Wskaźnika Zadłużenia (na podstawie art. 243 ufp.), w związku, z czym przy projektowaniu poziomu wydatków budżetowych na 2016 rok należy mieć na względzie następujące wytyczne:
  - a) w przypadku zadań wieloletnich zaplanowanych do realizacji w latach 2015 - 2016 a zakończonych szybciej, należy dostosować zapisy planistyczne do faktycznej realizacji,
  - b) w pierwszej kolejności zabezpiecza się wydatki warunkujące ciągłość funkcjonowania jednostek budżetowych i realizacji zadań obligatoryjnych, w tym pełne pokrycie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń planowanych na 2016 rok; należy przeprowadzić rzetelną analizę projektowanych wydatków, w szczególności wydatków bieżących, tak aby w maksymalny sposób zredukować wydatki nieobligatoryjne, wykraczające poza zadania własne Samorządu Województwa;

- c) nie wprowadza się nowych zadań powodujących zwiększenie wydatków z budżetu Samorządu Województwa w stosunku do aktualnych zapisów w wieloletniej prognozie finansowej. Ograniczenie dotyczy zwłaszcza zadań finansowanych bez udziału środków unijnych oraz nowych zadań wieloletnich;
  - d) nie wprowadza się nowych zadań majątkowych o charakterze wieloletnim, które nie mają pokrycia w źródłach dochodów Samorządu Województwa, a więc powodujących zwiększenie deficytu Województwa w roku 2016 i w latach następnych. Jako priorytet należy traktować dokończenie realizowanych przedsięwzięć wieloletnich ujętych w wieloletniej prognozie finansowej z wykorzystaniem środków unijnych, co oznacza zabezpieczenie środków własnych na dokończenie tych zadań,
  - e) wyłącza się z finansowania inwestycyjne zadania roczne;
  - f) wstrzymuje się aplikowanie do projektów współfinansowanych środkami własnymi i zewnętrznymi;
  - g) w miarę możliwości należy rozważyć rozłożenie realizacji aktualnych przedsięwzięć wieloletnich w czasie, celem zmniejszenia obciążeń budżetowych w roku 2016, zwłaszcza przedsięwzięć wieloletnich bieżących;
  - h) wyklucza się w najbliższych latach udzielanie poręczeń z budżetu województwa;
- 10) **zakres wydatków będzie dostosowany do wymogów ustawowych związanych ze wskaźnikami wieloletniej prognozy finansowej ograniczających zadłużenie oraz wydatki bieżące,**
- 11) **prognozowane wskaźniki wynikające z wieloletniej prognozy finansowej będą stanowiły nieprzekraczalną granicę deficytu i kredytu,**
- 12) kwoty kontynuowanych poręczeń kredytów i pożyczek wcześniej przyjętych do realizacji będą określone zgodnie z zawartymi umowami na poziomie wielkości zobowiązania rocznego,
- 13) ewentualna nadwyżka wynikająca z braku wykonania niektórych zaplanowanych na rok 2015 wydatków oraz osiągnięcia ponadplanowych dochodów, po sporządzeniu sprawozdania rocznego zostanie przeznaczona na zmniejszenie kredytu planowanego do zaciągnięcia w roku 2016,
- 14) wielkość wydatków płacowych w Urzędzie Marszałkowskim i w jednostkach budżetowych będzie określona na podstawie przewidywanego zatrudnienia i poziomu wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2015 roku wraz z niezbędnymi, przewidywanymi na rok 2016 środkami wynikającymi ze zobowiązań wobec pracowników,

- 15) w roku 2016 nie zakłada się wzrostu zatrudnienia, wielkość zatrudnienia będzie utrzymana na poziomie z dnia 31 grudnia 2015 r. – z wyłączeniem stopniowego zwiększania zatrudnienia pracowników do obsługi środków unijnych, zgodnie z planem Departamentu Polityki Regionalnej,
- 16) do naliczenia wydatków na fundusz świadczeń socjalnych przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w kwocie 2.917,14 zł,
- 17) wydatki na realizację zadań własnych oraz wydatki rzeczowe na poziomie roku 2015,
- 18) wstrzymanie wydatków na remonty bieżące,
- 19) na dotacje dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie planuje się przeznaczyć kwotę wynikającą z Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- 20) środki na dofinansowanie krajowych pasażerskich przewozów regionalnych będą odpowiadały zapisom umowy wieloletniej planowanej do zawarcia na przełomie miesiąca września/października pomiędzy Województwem Warmińsko – Mazurskim a Spółką „Przewozy Regionalne”,
- 21) dotacje podmiotowe dla instytucji kultury będą pomniejszone o okazjonalne - jednorazowe zwiększenia dokonane w roku 2015,
- 22) w oparciu o przyjęty do realizacji zakres wydatków, w szczególności inwestycyjnych niezbędne jest wykazanie oczekiwanego zwrotu podatku VAT,
- 23) uwzględnia się środki objęte refundacją związaną z wydatkami poniesionymi w roku ubiegłym,
- 24) w związku z tym, iż do środków niewygasających nie można zaliczać zadań nierozpoczętych w roku 2015, zadania te mogą w zależności od ich ważności zostać ujęte w budżecie na 2016 rok,
- 25) w części opisowej zadań inwestycyjnych i projektów o innym charakterze należy zaznaczyć czy były one wcześniej akceptowane przez Zarząd Województwa,
- 26) zakłada się koncentrację dotychczasowych wydatków promujących region w maksymalnym stopniu na działalności lotniskowej oraz z wykorzystaniem realizowanych przez Województwo połączeń lotniczych, łącznie przewiduje się na ten cel kwotę do 10 mln zł.,
- 27) planuje się zabezpieczenie środków na:
  - udziały w Spółce „Warmia i Mazury” pokrywające koszty funkcjonowania Spółki oraz wykup obligacji długoterminowych,

- wkład własny do modernizacji obiektów na Wzgórzu Katedralnym we Fromborku,
  - dofinansowanie obchodów jubileuszu 70 – lecia istnienia Warmińsko – Mazurskiej Filharmonii w Olsztynie wraz z obchodami 70 rocznicy śmierci F. Nowowiejskiego oraz Teatru im. A. Sewruka w Elblągu,
  - dotację dla Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie na wkład własny do zadania związanego z modernizacją sali konferencyjno-widowiskowej przy ul. Głowackiego,
  - realizację programu „Moje boisko Orlik 2016” przy współfinansowaniu Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Gmin,
  - kontynuację realizacji programów Ministerstwa Sportu i Turystyki,
  - 50% dofinansowanie wydatków na monitoring w szkołach przy 50% udziale środków z budżetu państwa,
  - skutki finansowe wynikające z obowiązujących porozumień oraz wcześniejszych decyzji Sejmiku i Zarządu Województwa,
  - pokrycie 15% wkładu własnego do Pomocy Technicznej RPO Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014-2020,
  - wynagrodzenia pracowników w związku ze wzrostem zatrudnienia związanego z bieżącym okresem programowania,
- 28) w zależności od bieżącej sytuacji finansowej zostanie uwzględnione:
- dokończenie rozbudowy siedziby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. E. Sukertowej - Biedrawiny,
  - zabezpieczenie środków na dofinansowanie przebudowy siedziby Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego – co jest związane z przekazaniem obecnie zajmowanych przez Pogotowie pomieszczeń Zarządowi Dróg Wojewódzkich,
  - wnioskowane przez Komisję Samorządu Terytorialnego i Bezpieczeństwa Publicznego zwiększenie dotacji na wsparcie ratownictwa wodnego,
  - dofinansowanie organizacji Maraton Festiwalu Telewizyjnych Filmów Sportowych,
- 29) wielkość środków na wsparcie finansowe instytucji i organizacji zewnętrznych, objętych dotychczas taką pomocą będzie uzależniona od pełnego zabezpieczenia wydatków obligatoryjnych,
- 30) środki na wypłaty nagród dla osób fizycznych, osób prawnych lub innych jednostek organizacyjnych należy zaplanować w § 419 – Nagrody konkursowe,
- 31) przewiduje się zabezpieczenie środków na obligatoryjną rezerwę celową w zakresie realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego,

- 32) planuje się rezerwę ogólną w wysokości nie niższej niż 0,1 % i nie wyższej niż 1 % wydatków budżetu,
- 33) przewiduje się zaciągnięcie kredytu długoterminowego na pokrycie deficytu budżetu i spłaty rat kredytów zaciągniętych w ubiegłych latach przypadających na rok 2016,
- 34) wielkość deficytu musi być zgodna z wielkościami ujętymi w wieloletniej prognozie finansowej,
- 35) poziom kredytu w rachunku bieżącym wyniesie 30.000.000 zł,
- 36) **poziom proponowanych wydatków będzie ostatecznie uzależniony od nieprzekraczalnego poziomu wskaźników wieloletniej prognozy finansowej, wielkości dochodów oraz wielkości i możliwości finansowania deficytu,**
- 37) z uwagi na konieczność odpowiedniego zbilansowania dochodów i wydatków zakłada się **możliwość wprowadzania zmian w przedłożonych propozycjach** jednostek organizacyjnych.

Rozdział II

Projekt wieloletniej prognozy finansowej

1. Podstawę do wieloletniego prognozowania będą stanowić zweryfikowane dane budżetowe, będące wynikiem analizy danych dotyczących wykonania budżetu za ostatnie dwa lata i planu dochodów i wydatków, według stanu na dzień 30 września 2015 r.
2. Wieloletnia prognoza finansowa powinna uwzględniać przede wszystkim planowane do realizacji przedsięwzięcia zarówno bieżące jak i inwestycyjne, przewidziane do realizacji w określonej perspektywie czasowej, zamierzenia wynikające z obowiązujących przepisów, uwarunkowań prawnych, zakresu zadań oraz potrzeb rozwoju Samorządu Województwa.
3. Opracowując wieloletnią prognozę finansową należy określić rodzaje źródeł i wielkości środków finansowych do pozyskania na finansowanie przedsięwzięć.
4. Przy prognozowaniu wydatków budżetowych należy brać pod uwagę przedsięwzięcia i kalkulację niezbędnych do tego środków.
5. Konstruowanie wieloletniej prognozy finansowej odbywać się będzie poprzez:
  - 1) zebranie wiedzy o faktach:
    - a. zawarte umowy kredytowe, harmonogramy spłat,
    - b. realizowane przedsięwzięcia,
    - c. udzielone gwarancje, poręczenia,
    - d. inne umowy przekraczające rok budżetowy,

- 2) zebranie danych historycznych niezbędnych do prognozowania:
    - a. dochodów,
    - b. wydatków,
  - 3) opracowanie prognozy dochodów,
  - 4) zebranie wiedzy o zamierzeniach i planowanych przedsięwzięciach,
  - 5) opracowanie projektu wieloletniej prognozy finansowej,
    - a. prognozowanie dochodów i wydatków,
    - b. ujęcie realizowanych przedsięwzięć:
      - po stronie dochodów – dotacje oraz środki z UE i innych źródeł zagranicznych,
      - po stronie wydatków – bieżące i majątkowe,
    - c. symulacja poziomu spłaty zaciągniętego zadłużenia z uwzględnieniem tego, które jest planowane do zaciągnięcia w związku z już realizowanymi przedsięwzięciami,
  - 6) analizę możliwości finansowych związanych z realizacją konkretnych przedsięwzięć:
    - a. zbilansowanie wieloletniej prognozy finansowej,
    - b. dobór ewentualnych nowych przedsięwzięć do realizacji.
6. Projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej obejmuje:
- 1) dochody bieżące i wydatki bieżące budżetu województwa, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
  - 2) dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, i wydatki majątkowe budżetu województwa,
  - 3) wynik budżetu województwa,
  - 4) przeznaczenie nadwyżki lub sposób sfinansowania deficytu,
  - 5) kwotę wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, a mianowicie wieloletnie:
    - programy, projekty lub zadania, w tym związane z programami finansowanymi z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi,
    - umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym,
  - 6) przychody i rozchody budżetu województwa, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia,
  - 7) kwotę długu województwa, w tym relację wynikającą ze wskaźnika limitującego spłatę zobowiązań oraz sposób sfinansowania spłaty długu,
  - 8) objaśnienia przyjętych wartości.
7. Prognozę kwoty długu, o której mowa w ust. 6 pkt 7, w formie załącznika do uchwały sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

8. Dla przedsięwzięć, o których mowa w ust. 6 pkt 5, w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie:
  - 1) nazwę i cel,

cel przedsięwzięcia powinien być określony w sposób: zwięzły, prosty, precyzyjny, konkretny, zrozumiały, jednoznaczny. Celem ma być rezultat działania, a nie samo działanie. W przypadku projektów finansowanych z udziałem środków europejskich, (o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych) cel przedsięwzięcia powinien być spójny z celem ujętym w umowie o dofinansowanie,
  - 2) jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia,
  - 3) okres realizacji i łączne nakłady finansowe,

łączne nakłady finansowe to suma wydatków zarówno już poniesionych w latach poprzednich na realizację danego przedsięwzięcia (wydatki wykonane), jak i wydatków planowanych do poniesienia w przyszłości (limit wydatków na rok budżetowy i lata kolejne),
  - 4) limity wydatków w poszczególnych latach,
  - 5) limit zobowiązań.
9. Przedsięwzięcie, jako podstawowa jednostka realizacyjna budżetu Samorządu Województwa służąca osiągnięciu wyznaczonych celów, powinno uwzględniać zarówno wydatki bieżące jak i majątkowe na okres nie krótszy niż okres, na jaki zostało przyjęte do realizacji.
10. Prognoza dochodów własnych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne oraz zawarte umowy.
11. Prognoza dochodów majątkowych powinna wynikać z przewidywanej wielkości sprzedaży majątku oraz środków pozyskiwanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji.
12. Przy konstruowaniu planu wydatków bieżących należy uwzględnić zawarte umowy, wielkość dotacji.
13. Plan wydatków majątkowych powinien wynikać bezpośrednio z możliwości inwestycyjnych jednostki.
14. Wszystkie zapisy zawarte w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2015-2039 a odnoszące się do zadań kontynuowanych i programów wieloletnich powinny, przy opracowywaniu projektu wieloletniej prognozy finansowej (dotyczy to zadań ujętych w Tabeli Nr 3), uwzględniać w sposób szczególnie następujące wytyczne:

- nie wprowadza się nowych zadań majątkowych o charakterze wieloletnim, powodujących zwiększenie deficytu Województwa na rok 2016 i lata następne. Jako priorytet należy traktować dokończenie realizowanych przedsięwzięć wieloletnich;
- w miarę możliwości należy rozważyć rozłożenie realizacji aktualnych przedsięwzięć wieloletnich w czasie, celem zmniejszenia obciążeń budżetowych w roku 2016, zwłaszcza przedsięwzięć wieloletnich bieżących;
- wkład własny Samorządu Województwa do projektów drogowych ujęty w wieloletniej prognozie finansowej realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego w latach 2014 – 2020 będzie dostosowany do zakresu objętego Kontraktem Województwa Warmińsko – Mazurskiego, z uwzględnieniem wydatków kwalifikowalnych na dokumentacje techniczne.

15. Nowe zadania niezapisane w budżecie na 2015 rok i na lata następne powinny być zaplanowane na okres roku budżetowego 2016 oraz lat następnych, tj. na okres, na jaki przyjęto limity wydatków.

16. Do prognozy nie ujmujemy tych zadań, których finansowanie nie jest zapoczątkowane w 2016 roku.

17. Wartości przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej powinny być zgodne z planami finansowymi do projektu uchwały budżetowej na 2016 rok.

18. Z uwagi na fakt, iż przy obliczaniu relacji, o której mowa w art. 243 ufp. (Indywidualny Wskaźnik Zadłużenia), dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, **ostatnie zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej mogą być dokonane na Sesji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego we wrześniu 2015 r.** Po tym terminie:

- będą dokonywane wyłącznie zmiany przedsięwzięć w ramach wydatków przewidzianych w roku budżetowym 2015;
- nie będzie możliwości wprowadzania wydatków na 2016 rok i lata następne;
- zakazuje się zmian w budżecie Województwa skutkujących przeniesieniem środków pomiędzy działami, rozdziałami lub paragrafami klasyfikacji, które powodowałyby zwiększenie wydatków bieżących kosztem wydatków majątkowych.

Dział II

Zadania i terminy obowiązujące w toku prac nad projektem budżetu i wieloletniej prognozy finansowej

1. Jednostki organizacyjne opracowują projekty planów finansowych według działów, rozdziałów i paragrafów w oparciu o zasady klasyfikacji budżetowej (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych – z późn. zmianami).
2. Projekty planów finansowych sporządza się według formularzy stanowiących Tabele Nr 1 i 2. Łączna kwota zaplanowanych dochodów i wydatków ujęta w Tabelach Nr 1 i 2 będzie stanowiła podstawę do ujęcia w projekcie budżetu województwa na 2016 rok.
3. Wszystkie kwoty powinny być podawane w **pełnych złotych** i odnosić się do opisu zadań, a nie charakterystyki paragrafu klasyfikacji budżetowej.
4. Wszystkie przewidywane wpływy dochodów w 2016 roku, w tym dochody własne, dotacje celowe, środki do pozyskania z różnych źródeł, niezależnie od wysokości należy wykazać odpowiednio w planie dochodów, tj. w Tabeli Nr 1 – zgodnie z klasyfikacją budżetową.
5. Wszystkie wydatki bieżące i inwestycyjne dotyczące roku 2016, w tym również na programy i projekty współfinansowane ze źródeł zewnętrznych należy wykazać odpowiednio w planie wydatków, tj. w Tabeli Nr 2 – zgodnie z klasyfikacją budżetową. Zgodnie, co do ogólnej kwoty (ujętej w Tabeli Nr 2) należy sporządzić Tabelę Nr 8, tj. skróconą specyfikację wydatków na 2016 rok.
6. Dotacje otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące oraz na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej wraz z odpowiednimi co do rodzaju paragrafami wydatków wykazuje się w Tabeli Nr 2a, natomiast dotacje otrzymane z innych jednostek samorządu terytorialnego na zadania realizowane na podstawie porozumień (umów) wraz z odpowiednimi co do rodzaju paragrafami wydatków wykazuje się w Tabeli Nr 2b.
7. Zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w roku 2016 oraz wieloletnie zadania inwestycyjne przewidziane do finansowania w roku 2016, także objęte współfinansowaniem środkami unijnymi należy ująć w Tabeli Nr 3. Przy opracowaniu tego zestawienia należy korzystać z danych zawartych w budżecie na 2015 rok, gdyż są one także obowiązujące w latach przyszłych (przestrzeganie zasady ciągłości planowania).

8. Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych, w podziale na dotacje przedmiotowe, podmiotowe i celowe z uwzględnieniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji wykazuje się w Tabeli Nr 4.
9. Tematykę konkursów na przedsięwzięcia, projekty objęte przewidywanym dofinansowaniem zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zgłasza się do projektu budżetu w Tabeli Nr 5. Tematyka będzie ujęta wraz z przewidzianymi kwotami w odrębnym załączniku do uchwały budżetowej. Po uchwaleniu budżetu informacje zawarte w załączniku należy podać do publicznej wiadomości.
10. Projekty planów finansowych rachunków dochodów samorządowych jednostek budżetowych prowadzących działalność na podstawie ustawy o systemie oświaty, utworzonych na podstawie uchwały Sejmiku Województwa oraz zgodnie z art. 223 ustawy o finansach publicznych, sporządzają jednostki budżetowe, przy których zostały utworzone rachunki dochodów, według Tabeli Nr 6.
11. Nazwy zadań ujęte w tabelach powinny być spójne z częścią opisową przedstawianego materiału, która powinna być zwięzła i ujmować tylko zagadnienia budżetowe.
12. Dysponenci środków realizujący bądź koordynujący dane cele, formułują we własnym zakresie wieloletnie przedsięwzięcia (realizowane i planowane) wraz z określeniem sposobu i harmonogramu oraz kosztem realizacji określonych działań, z uwzględnieniem art. 5 ustawy o finansach publicznych.
13. Karty dla określonych przedsięwzięć (zgodnie z zasadami klasyfikacji budżetowej) sporządza się według formularza stanowiącego Tabelę Nr 7, w zależności od programu, projektu, zadania lub umowy. Kartę dla każdego przedsięwzięcia należy prowadzić przez cały rok budżetowy w ujęciu paragrafowym, z uwzględnieniem późniejszych zmian.
14. Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne Urzędu składają do Departamentu Organizacyjnego w terminie do dnia 5 października 2015 r. projekty planów wydatków związanych z kosztami utrzymania stanowisk pracy, w tym wyposażenia.
15. Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne Urzędu odrębnie planują wyłącznie wydatki związane z realizacją zadań merytorycznych.
16. Departament Kultury i Edukacji ustala zgodnie z wytycznymi, tj. z uwzględnieniem wyłączenia okazjonalnych zwiększeń dotacji oraz przyjętych ograniczeń dotyczących zarówno zatrudnienia jak i pozostałych wydatków bieżących wielkość dotacji dla poszczególnych instytucji kultury i przekazuje informacje instytucjom w terminie do dnia 5 października 2015 r.

17. Zainteresowane Departamenty i równorzędne komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego w terminie do dnia 5 października 2015 r. przedkładają do Departamentu Współpracy Międzynarodowej plan potrzeb finansowych dotyczący wyjazdów zagranicznych Członków Zarządu Województwa i pracowników Urzędu. Natomiast wydatki związane z zapraszaniem delegacji zagranicznych i kosztami tłumaczeń każdy Departament planuje w swoim zakresie i ujmuje w planie finansowym.
18. Wojewódzkie jednostki organizacyjne przekazują opracowane plany finansowe oraz karty przedsięwzięć wraz z opisem Departamentom Urzędu Marszałkowskiego, którym podlegają merytorycznie w terminie do dnia 6 października 2015 r.
19. Opis, o którym mowa w ust. 16 zawiera wielkości kwotowe wraz ze szczegółowym omówieniem:
  - a) prognozowanych dochodów,
  - b) poszczególnych rodzajów planowanych wydatków z uwzględnieniem podziału ich na przedsięwzięcia, programy, projekty, zadania w zależności od możliwego do określenia stopnia ich szczegółowości.
20. Departamenty dokonują analizy otrzymanych materiałów, o których mowa w ust. 16 i 17, następnie opracowują projekty planów finansowych w zakresie zadań merytorycznych, sporządzają zestawienie zbiorcze i wraz z częścią opisową oraz materiałami własnymi przekazują Skarbnikowi Województwa w terminie do dnia 13 października 2015 r.
21. Materiały, o których mowa w ust. 18 muszą mieć akceptację nadzorującego Członka Zarządu Województwa.

Dział III

Wytyczne dla poszczególnych jednostek organizacyjnych

1. Wojewódzkie jednostki organizacyjne oraz departamenty i równorzędne jednostki organizacyjne Urzędu do materiałów planistycznych dołączają **skróconą specyfikację wydatków na 2016 rok** (formularz stanowiący Tabelę Nr 8) w ramach zaplanowanych środków. Według skróconego wykazu zadań bieżących, inwestycyjnych, przedsięwzięć, projektów do realizacji w roku 2016 będą omawiane wydatki z udziałem każdego z dyrektorów na spotkaniu z Zarządem Województwa w miesiącu listopadzie 2015 r.
2. **Zarząd Dróg Wojewódzkich** w Olsztynie w planie finansowym ujmuje wydatki związane z wykupem terenów pod inwestycje drogowe. W związku z tym w części opisowej wyszczególnia to zadanie i wielkość zaplanowanych środków.

3. **Wojewódzki Urząd Pracy** w Olsztynie uwzględni w planie finansowym wydatki związane z wykonywaniem zadań Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zgodnie z limitem określonym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Plan finansowy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie powinien być uzgodniony z Wicemarszałkiem Województwa nadzorującym działalność Jednostki oraz w zakresie realizacji RPO WiM 2014-2020 z Departamentem Polityki Regionalnej.
4. **Zarządy Melioracji i Urządzeń Wodnych** planują dochody i wydatki finansowane ze źródeł zewnętrznych o charakterze inwestycyjnym, wcześniej przewidziane do realizacji z wstępnie określonymi kwotami (niezależnie od braku formalnego potwierdzenia pisemnymi decyzjami).
5. **Departament Organizacyjny** przygotowuje uzgodnione dane dotyczące Urzędu Marszałkowskiego w zakresie ilości etatów oraz wielkości zabezpieczenia środków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń z podziałem na środki własne i środki Pomocy Technicznej. Departament w planie wynagrodzeń uwzględni specyfikę finansowania płac pracowników w starej i nowej perspektywie finansowej. Departament określi wielkość odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w Urzędzie. Departament planuje także zbiorczo koszty bieżącego utrzymania i wyposażenia komórek organizacyjnych Urzędu na podstawie oszacowania potrzeb Urzędu jako całości, przy uwzględnieniu w niezbędnym zakresie propozycji departamentów i biur, w tym także Pomocy Technicznej, jeżeli realizacja wydatków ponoszonych w ramach Pomocy Technicznej wymaga wkładu własnego pozostającego w dyspozycji Departamentu Organizacyjnego.
6. **Departament Kultury i Edukacji** w planie wydatków ujmuje środki przeznaczone na współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury oraz ochrony i konserwacji zabytków, a także w zakresie odnoszącym się do:
  - **jednostek oświaty** - określa w odpowiedniej szczegółowości i z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz niniejszych wytycznych potrzeby finansowe jednostek oświaty, w wydatkach szacuje zmiany organizacyjne w jednostkach i skutki finansowe zmian w 2016 r. Jednostki oświaty gromadzące środki na wydzielonych rachunkach dochodów planują wydatki pokrywane z tych rachunków w taki sposób, aby zrealizować je w tym samym roku kalendarzowym,
  - **instytucji kultury** - w kwocie dotacji uwzględnia ograniczenia wynikające z wytycznych, dotyczące zarówno zatrudnienia jak i pozostałych wydatków, priorytetowe zadania celowe oraz kontynuowane zadania inwestycyjne.

7. **Departament Współpracy Międzynarodowej** w planie wydatków oprócz zadań merytorycznych, uwzględnia potrzeby związane z finansowaniem podróży zagranicznych, z wyłączeniem Sejmiku Województwa.
8. **Departament Koordynacji Promocji** inicjuje, organizuje, koordynuje działania związane z ogólną promocją Województwa i pełni wiodącą rolę w planowaniu i wydatkowaniu środków na inicjatywy promocyjne we współpracy z poszczególnymi departamentami.
9. **Kancelaria Sejmiku** planuje wydatki związane z funkcjonowaniem Sejmiku oraz zabezpiecza środki na obsługę wyjazdów zagranicznych Radnych Sejmiku.
10. **Gabinet Marszałka** merytorycznie weryfikuje i zatwierdza projekt planu finansowego **Biura Regionalnego** Województwa Warmińsko-Mazurskiego **w Brukseli**. Gabinet planuje również wpłaty województw i powiatów na utrzymanie Biura Regionalnego i Domu Polski Wschodniej.
11. **Biuro Regionalne** Województwa Warmińsko-Mazurskiego **w Elblągu** planuje wyodrębnione zadania i opracowuje plan finansowy związany z realizacją tych zadań.
12. **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** oprócz projektu planu finansowego zadań merytorycznych, przewidywanej kwoty udziału ze środków PFRON na finansowanie obsługi tego zadania, oszacowuje wpływy z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w programie przeciwdziałania narkomanii. Ośrodek dokonuje weryfikacji planu finansowego **Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego** w Olsztynie.
13. **Departament Turystyki** oprócz działań merytorycznych planuje przedsięwzięcia i środki na materiały związane z promocją turystyczną regionu w kraju i za granicą, w uzgodnieniu z Departamentem Koordynacji Promocji, składkę dla Regionalnej Organizacji Turystycznej.
14. **Departament Infrastruktury i Geodezji** oprócz planu wydatków na zadania merytoryczne, w tym: środków na dopłaty do biletów ulgowych, ustala wielkość planowanych dochodów własnych Samorządu Województwa pochodzących z gospodarowania mieniem, opłat za koordynację rozkładów jazdy i za zezwolenia na wykonywanie krajowego drogowego przewozu osób, udostępnienia zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz za wyłączenie z produkcji gruntów rolnych wraz z omówieniem poszczególnych pozycji tego rodzaju dochodów. Ponadto Departament planuje również kwotę udziałów w Spółce „Warmia i Mazury” oraz dochody i wydatki z tytułu realizowanych zadań w ramach włączonych do budżetu funduszy celowych. W związku

ze zmianą finansowania w planie wydatków Departamentu nie ujmuje się jak dotychczas odszkodowań za grunty zajęte pod drogi krajowe. Departament weryfikuje projekt planu finansowego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie.

15. **Departament Polityki Regionalnej** oprócz projektu planu wydatków na zadania merytoryczne odpowiada za wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020: planuje dochody w zakresie środków, które powinny stanowić równowartość wydatków na zadania objęte budżetem oraz przedstawionych w projektach planów finansowych zaplanowane przez jednostki Samorządu Województwa i jednostki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego. Oznacza to, że jednostki które realizują zadania własne z uwzględnieniem Pomocy Technicznej współfinansowane środkami unijnymi w ramach RPO WiM 2014-2020 powinny uzgodnić wielkość wydatków z Departamentem Polityki Regionalnej. Ponadto przedkłada projekty planów finansowych pozostałych programów dla Województwa ze wskazaniem wydatków dotyczących współudziału finansowego Samorządu Województwa w tych programach z uwzględnieniem zadań budżetowych realizowanych z Pomocy Technicznej oraz dokonuje weryfikacji planu finansowego **Warmińsko-Mazurskiego Biura Planowania Przestrzennego w Olsztynie**.
16. **Biuro ds. Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja** bilansuje dochody i wydatki w zakresie realizowanych zadań z uwzględnieniem refundacji wcześniej poniesionych wydatków.
17. **Departament Europejskiego Funduszu Społecznego** oprócz projektu planu wydatków na zadania merytoryczne odpowiada za proces zamknięcia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
18. **Departament Zarządzania Programami Rozwoju Regionalnego** oprócz projektu planu wydatków na zadania merytoryczne odpowiada za proces zamykania perspektywy finansowej 2007-2013 i wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.
19. **Departament Zdrowia** w porozumieniu z jednostkami zdrowia bierze pod uwagę zaangażowanie finansowe Samorządu Województwa wynikające z obowiązujących wieloletnich planów inwestycyjnych, opracowuje plan wydatków związanych z promocją i ochroną zdrowia, a także w planie wydatków ujmuje środki wynikające z poręczeń kredytów i pożyczek.
20. **Departament Ochrony Środowiska** planuje dochody z opłat i kar za korzystanie ze środowiska. W projekcie planu wydatków na zadania merytoryczne uwzględnia również

koszty związane z organizacją oraz wydawaniem świadectw stwierdzających kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, wydatki na zadania z zakresu łowiectwa oraz oszacowuje wpływy do budżetu z tytułu realizowanych zadań. Departament weryfikuje projekty planów finansowych **Parków Krajobrazowych** i przygotowuje zestawienie zbiorcze.

21. **Biuro Geologa Wojewódzkiego** przygotowuje projekt planu finansowego w zakresie realizowanych zadań merytorycznych.
22. **Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa** określa projekt planu dochodów i wydatków na realizowane zadania merytoryczne, a także weryfikuje projekty planów finansowych Zarządów Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Olsztynie i w Elblągu ze szczególnym uwzględnieniem dochodów budżetu państwa oraz projekty zadań realizowanych przez te Zarządy ze środków budżetu państwa.
23. **Biuro Dialogu Społecznego i Pożytku Publicznego** planuje kwoty dotacji w zakresie dofinansowania zadań zleconych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wskazuje również wielkość dotacji na zadania ratownictwa wodnego,
24. **Biuro ds. Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego** przygotowuje plan finansowy wydatków związanych z bezpieczeństwem publicznym i obroną narodową oraz ochroną przeciwpożarową.
25. **Departament Sportu** planuje wydatki w zakresie kultury fizycznej oraz na promocję poprzez sport (dofinansowanie dużych imprez sportowych), w uzgodnieniu z Departamentem Koordynacji Promocji.
26. **Departament Społeczeństwa Informacyjnego** planuje dochody i wydatki związane z realizowanymi projektami współfinansowanymi środkami zewnętrznymi oraz kontynuowanymi zadaniami merytorycznymi.
27. **Departament Finansów i Skarbu** przed sporządzeniem opracowań zbiorczych:
  - weryfikuje złożone materiały jednostkowe pod kątem zgodności z wytycznymi,
  - na ich podstawie bilansuje dochody i wydatki,
  - określa wielkość deficytu i kredytu,
  - oszacowuje kwotę obsługi zadłużenia,
  - na podstawie otrzymanych jednostkowych skróconych specyfikacji wydatków sporządza skróconą wersję projektu budżetu i przedstawia ją Zarządowi Województwa celem omówienia na spotkaniu z Dyrektorami w miesiącu listopadzie 2015 r.

Na etapie prac planistycznych nad projektem uchwały budżetowej na rok 2016 oraz Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2016-2039 dopuszcza się możliwość

zmniejszenia dotychczas przyjętych limitów wydatków na 2016 rok i lata następne, na realizację przedsięwzięć ujętych w WPF. W przypadku takiego zmniejszenia **nie wolno zaciągać zobowiązań większych od proponowanego limitu.**

Departament Finansów i Skarbu sporządza opracowanie zbiorcze projektu budżetu i wieloletniej prognozy finansowej wraz z wykazem przedsięwzięć. Następnie przedstawia Zarządowi Województwa, który opracowuje projekt uchwały budżetowej wraz z załącznikami i częścią opisową oraz projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wraz z załącznikami i objaśnieniami przyjętych wartości – zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych i wymogami Regionalnej Izby Obrachunkowej.